

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜ. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
& ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΑΠ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα 29 Σεπτεμβρίου 2022

Αριθ. Πρωτ. 988/287247

ΠΡΟΣ: Ως Πίνακας Διανομής

Θέμα: Παροχή οδηγιών όσον αφορά στις παρεκκλίσεις από τα πρότυπα καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης της αιρεσιμότητας σχετικά με την υποχρέωση αμειψισποράς σε αρόσιμη γη, εκτός από καλλιέργειες που καλλιεργούνται κάτω από το νερό (ΚΓΠΚ 7) και την τήρηση ελάχιστου ποσοστού των γεωργικών εκτάσεων που διατίθεται σε μη παραγωγικές εκτάσεις ή στοιχεία (ΚΓΠΚ 8, πρώτη απαίτηση) στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ 2023-2027 για το έτος υποβολής αιτήσεων 2023

ΣΚΟΠΟΣ

Με την παρούσα εγκύκλιο παρέχονται οδηγίες σχετικά με τις παρεκκλίσεις από την εφαρμογή των προτύπων για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση της γης (ΚΓΠΚ) 7 και ΚΓΠΚ 8 (πρώτη απαίτηση) για το έτος υποβολής αιτήσεων 2023, προκειμένου να ενημερωθούν οι γεωργοί και να λάβουν έγκαιρα τις αποφάσεις τους για τη φθινοπωρινή σπορά του 2022, σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 1 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1317 της Επιτροπής και των σχετικών διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Η παρούσα εγκύκλιος αφορά στους γεωργούς που διαθέτουν αρόσιμη γη άνω των 10 εκταρίων και είναι δικαιούχοι άμεσων ενισχύσεων και/ή των ενισχύσεων του άρθρου 70 «Περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες δεσμεύσεις διαχείρισης» του Καν. (ΕΕ) 2021/2115 για το έτος υποβολής αιτήσεων 2023

Ειδικότερα, σύμφωνα με:

1. Τον Καν. (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 (L 435/1).
2. Τον Καν. (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 (L 435/187).
3. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2022/1317 της Επιτροπής της 27ης Ιουλίου 2022 για παρεκκλίσεις από τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή των προτύπων για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση της γης (ΚΓΠΚ) 7 και 8 για το έτος υποβολής αιτήσεων 2023 (L 199/1).
4. Το Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2023-2027 που υπέβαλλε προς έγκριση η Ελλάδα στην Ε. Επιτροπή στις 30/12/2021 και τελεί υπό διαβούλευση με τις αρμόδιες υπηρεσίες της.
5. Το από 24-8-2022 Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σχετικά με τις παρεκκλίσεις από τα ΚΓΠΚ 7 και 8 για το έτος υποβολής αιτήσεων 2023.
6. Την από 26-8-2022 κοινοποίηση στην Ε. Επιτροπή της απόφασης εφαρμογής από την Ελλάδα των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2022/1317 της Επιτροπής.

και λαμβάνοντας υπόψη:

- τις σοβαρές συνέπειες της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία για την παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια και την ανάγκη διασφάλισης του εφοδιασμού τροφίμων, μέσω της διατήρησης του δυναμικού παραγωγής γεωργικών τροφίμων και της προώθησης καλλιεργειών για την παραγωγή τροφίμων.
- την ανάγκη ενημέρωσης των γεωργών προκειμένου να λάβουν έγκαιρα τις αποφάσεις τους για τη φθινοπωρινή σπορά 2022 και τη συγκομιδή του 2023.
- το γεγονός ότι, εν αναμονή της έγκρισης του Στρατηγικού Σχεδίου από την ΕΕ, δεν έχει ακόμη εκδοθεί το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Σας ενημερώνουμε για τα ακόλουθα:

1. Για την περίοδο **2023-2027**, οι γεωργοί και λοιποί δικαιούχοι που λαμβάνουν άμεσες ενισχύσεις ή ενισχύσεις των άρθρων 70 «Περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες δεσμεύσεις διαχείρισης», 71 «Φυσικοί ή άλλοι ειδικοί ανά περιοχή περιορισμοί» και 72 «Ειδικά ανά περιοχή μειονεκτήματα που προκύπτουν

από συγκεκριμένες υποχρεωτικές απαιτήσεις» του Καν. (ΕΕ) 2021/2115 θα πρέπει να συμμορφώνονται με το σύστημα της αιρεσιμότητας (γραμμή βάσης), σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 13 του ίδιου κανονισμού.

Η αιρεσιμότητα περιλαμβάνει κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης του ενωσιακού δικαίου (ΚΑΔ) και πρότυπα καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης (ΚΓΠΚ) όπως αυτά περιγράφονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Καν. (ΕΕ) 2021/2115 και εξειδικεύονται στο Στρατηγικό Σχέδιο της Ελλάδας για την ΚΑΠ 2023-2027 και αφορούν στο κλίμα και στο περιβάλλον, στη δημόσια υγεία, στην υγεία των φυτών και στην καλή διαβίωση των ζώων

Ειδικότερα, στο Παράρτημα ΙΙΙ του Καν. (ΕΕ) 2021/2115, μεταξύ των προτύπων καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης, περιλαμβάνονται τα ΚΓΠΚ 7 «Αμειψισπορά σε αρόσιμη γη, εκτός από καλλιέργειες που καλλιεργούνται κάτω από το νερό» και το ΚΓΠΚ 8, η πρώτη απαίτηση του οποίου αφορά στο «Ελάχιστο ποσοστό των γεωργικών εκτάσεων που διατίθεται σε μη παραγωγικές εκτάσεις ή στοιχεία», τα οποία έχουν συμπεριληφθεί στο Στρατηγικό Σχέδιο της Ελλάδας για την ΚΑΠ 2023-2027 και έχουν ως ακολούθως:

ΚΓΠΚ 7: Στις εκμεταλλεύσεις με εκτάσεις αροτραίων καλλιεργειών άνω των 10 εκταρίων, εφαρμόζεται αμειψισπορά. Ο γεωργός πρέπει να εξασφαλίσει σε όλη την έκταση που καλύπτεται με αροτραίες καλλιέργειες τη διαδοχή καλλιεργειών διαφορετικών βοτανικών γενών, συμπεριλαμβανομένης τυχόν επίσπορης ως δευτερεύουσας καλλιέργειας, κατά τη διάρκεια μιας σειράς τριών καλλιεργητικών περιόδων. Στην περίπτωση που ακολουθείται η πρακτική της επίσπορης καλλιέργειας κάθε χρόνο ανελλιπώς είναι δυνατή η παράταση της περιόδου αμειψισποράς για μια καλλιεργητική περίοδο.

Από την υποχρέωση εξαιρούνται οι εκμεταλλεύσεις :

1. Όταν η αρόσιμη γη καλλιεργείται εξ ολοκλήρου με καλλιέργειες κάτω από το νερό για σημαντικό μέρος του έτους ή για σημαντικό μέρος του κύκλου καλλιέργειας.
2. Όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75% της αρόσιμης γης:
 - χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών,
 - καλλιεργείται με ψυχανθή,
 - χρησιμοποιείται ως γη υπό αγρανάπαυση,
 - αποτελεί συνδυασμό των ανωτέρω χρήσεων.
3. Όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75% της επιλέξιμης γεωργικής έκτασης:
 - αποτελεί μόνιμο βοσκότοπο,
 - χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών
 - καλλιεργείται με καλλιέργειες κάτω από νερό για σημαντικό μέρος του έτους ή για σημαντικό μέρος του κύκλου καλλιέργειας
 - αποτελεί συνδυασμό των ανωτέρω χρήσεων
4. Οι εκμεταλλεύσεις που έχουν πιστοποιηθεί ως βιολογικές σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/848 θεωρούνται ότι συμμορφώνονται με το παρόν πρότυπο ΚΓΠΚ.

ΚΓΠΚ 8, πρώτη απαίτηση: Ελάχιστο ποσοστό αρόσιμης γης που διατίθεται σε μη παραγωγικές εκτάσεις και χαρακτηριστικά:

- Τουλάχιστον το 4 % της αρόσιμης γης σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης διατίθεται σε μη παραγωγικές εκτάσεις και χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της γης υπό αγρανάπαυση.
- Τουλάχιστον το 3 % της αρόσιμης γης σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης διατίθεται σε μη παραγωγικές εκτάσεις και χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της γης υπό αγρανάπαυση, όταν ο γεωργός δεσμεύεται να αφιερώσει τουλάχιστον το 7 % της αρόσιμης γης που διαθέτει σε μη παραγωγικές εκτάσεις και χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της γης υπό αγρανάπαυση, στο πλαίσιο ενισχυμένου οικολογικού προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 31 παράγραφος 5 στοιχείο α).
- Τουλάχιστον το 7 % της αρόσιμης γης σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης διατίθεται σε μη παραγωγικές εκτάσεις και χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της γης υπό αγρανάπαυση, των εμβόλιμων καλλιεργειών και των καλλιεργειών που δεσμεύουν άζωτο, που καλλιεργούνται χωρίς τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, εκ των οποίων το 3 % είναι μη παραγωγικές εκτάσεις και χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της γης υπό αγρανάπαυση. Για τις εμβόλιμες καλλιέργειες χρησιμοποιείται ο συντελεστής στάθμισης 0,3.

2. Επισημαίνεται ότι οι εκμεταλλεύσεις που διαθέτουν έκταση αρόσιμης γης έως 10 εκτάρια εξαιρούνται τόσο από τις απαιτήσεις του ΚΓΠΚ 7 όσο και της πρώτης απαίτησης του ΚΓΠΚ 8.

3. Εντούτοις, για το έτος υποβολής αιτήσεων ΟΣΔΕ 2023, κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Εκτελεστικού Καν. (ΕΕ) 2022/1317 της Επιτροπής, οι δικαιούχοι δύνανται:

α) να μην εφαρμόσουν την αμειψισπορά όπως περιγράφεται στο ΚΓΠΚ 7 ή/και

β) να μην εφαρμόσουν την πρώτη απαίτηση του ΚΓΠΚ 8 όσον αφορά τη γη υπό αγρανάπαυση. Στις εκτάσεις αυτές οι γεωργοί μπορούν να καλλιεργήσουν φυτά για παραγωγή τροφίμων. Δεν επιτρέπεται η καλλιέργεια αραβόσιτου, σπόρων σόγιας ή πρεμνοφυών δασών μικρού περιτρόπου χρόνου.

Επισημαίνεται ότι, οι ανωτέρω παρεκκλίσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 2 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1317 της Επιτροπής, δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που οι δικαιούχοι επιλέξουν να εφαρμόσουν οικολογικά προγράμματα του άρθρου 31 ή/και γεωργοπεριβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες δεσμεύσεις διαχείρισης του άρθρου 70 του Καν. (ΕΕ) 2021/2115, όπως προβλέπονται στο Στρατηγικό Σχέδιο της Ελλάδας για την ΚΑΠ 2023-2027, όταν οι δεσμεύσεις των παρεμβάσεων αυτών υπερβαίνουν τις απαιτήσεις του ΚΓΠΚ 7 ή την πρώτη απαίτηση του ΚΓΠΚ 8.

Μετά την έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ 2023 -2027 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θα εκδοθεί το αναγκαίο νομοθετικό πλαίσιο σχετικά με την αιρεσιμότητα.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Κ. ΜΠΑΓΙΝΕΤΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ (μέσω email)

ΠΡΟΣ:

1. ΟΠΕΚΕΠΕ

- Δ/νση Άμεσων Ενισχύσεων και Αγοράς
- Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης και Αλιείας
- Δ/νση Τεχνικών Ελέγχων

2. ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

- Προϊστάμενο ΕΥΔ ΣΣ της ΚΑΠ
- Προϊσταμένη ΕΥΕ Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης

3. ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΕΘΕΑΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. ΥΠΑΑΤ

- Γραφείο Υπουργού κ. Γ. Γεωργαντά
- Γραφείο Υφυπουργού κ. Γ. Στύλιου
- Γραφείο Υφυπουργού κ. Σ. Κεδίκογλου
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων κας Χρ. Καλογήρου
- Γεν. Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης, Δ/νση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής
- Γεν. Δ/νση Γεωργίας
- Γεν. Δ/νση Τροφίμων

2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών κ. Παπαγιαννίδη

3. ΟΠΕΚΕΠΕ

- Γραφείο Προέδρου κ. Ε. Σημανδράκου
- Γραφείο Αντιπροέδρου κ. Π. Τζαβέλλα
- Γραφείο Ευρωπαϊκών Θεμάτων, Επικοινωνίας & Δημοσίων Σχέσεων